

Ένωση Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης

Νομού Ηρακλείου

Ταξιάρχου Μαρκοπούλου 41

T.K. 71201 – Ηράκλειο

Τηλ & Φαξ.: 2810 226557

Πρόεδρος: 6932430197

Γ. Γραμματέας: 6972717827

E-mail: elme@elmeher.gr

Ηράκλειο, 10/ 03 /2015

ΠΡΟΣ: ΣΧΟΛΕΙΑ

MME

Θέμα: Άρνηση συμμετοχής σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα αξιολόγησης PISA

Ο ΟΟΣΑ, από το 2000, εφαρμόζει, με την οικονομική συνδρομή των συμμετεχόντων κρατών, ένα μεθοδολογικά περίτεχνο Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης των Μαθητών, το γνωστό ως PISA (Programme for International Student Assessment). Αυτό δεν είναι μια ασήμαντη πτυχή. Η έρευνα, όταν είναι μάλιστα διεθνής, διεκδικεί υψηλούς βαθμούς υπόληψης και αποδοχής. Στην περίπτωση του PISA, όμως, δεν έχουμε να κάνουμε, απλώς, με «έρευνα». **Πρόκειται, κυρίως, για «πρόγραμμα» που έχει σημαντικές προεκτάσεις στην ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία των εκπαιδευτικών συστημάτων.**

Η συμμετοχή των χωρών λέγεται ότι είναι προαιρετική, στη βάση «συμφωνημένου» πλαισίου. Όσο, όμως, οι αποφάσεις συμμετοχής λαμβάνονται σε υψηλό κυβερνητικό επίπεδο, χωρίς να ερωτώνται αυτοί που θα συμμετάσχουν ως «δείγμα» (:σχολεία, διευθυντές, εκπαιδευτικοί και μαθητές), **το PISA γίνεται υποχρεωτικό.** Άπαξ και αποφασίζεται η συμμετοχή, ουσιαστικά συνυπογράφεται η αποδοχή των θεωρητικών και πολιτικο-ιδεολογικών αρχών και της πρακτικής, παιδαγωγικής και διδακτικής, ιδεολογίας που το υποβαστάζει. Ποντάροντας στην αποπλανητική ιδεολογία της έντασης της αξιολόγησης, της διεθνούς σύγκρισης, του διεθνούς ανταγωνισμού και της κατάταξης, της «αριστείας», των «έξυπνων» θεμάτων, των ειδικών, της κοινωνικής ουδετερότητας, της μεθοδολογικής μανίας, της στατιστικής, κ. α. Ουσιαστικά υποδαυλίζει την **υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης από το Δημόσιο και το σταδιακό πέρασμά της σε ιδιωτικο-οικονομικές δομές, την αύξηση των ελέγχων, την ένταση των εξεταστικών διαδικασιών, την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών, την αποκέντρωση της χρηματοδότησης, την ελεύθερη επιλογή σχολείου, το «μπόλιασμα καλών διεθνών πρακτικών», και γενικώς, την προώθηση τεχνοκρατικών και διαχειριστικών προσεγγίσεων στο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών αλλαγών.** Εκθρονίζει ακόμα και θεμελιώδεις γνώσεις από το εννιάχρονο υποχρεωτικό σχολείο υπέρ δεξιοτήτων για ευέλικτη σχέση εργασίας. **Πρωθείται η ιδεολογία, του ατομικισμού και του ανταγωνισμού με όρους αδιάλειπτης σύγκρισης που ευνοεί μια παγκόσμια ομοιομορφία με τεχνοκρατικά κριτήρια και δείκτες που απορρέουν από το νεοφιλελεύθερο πρόταγμα.**

Η συμμετοχή σ αυτό, άλλωστε, εκφράζει το «δεδηλωμένο» ενδιαφέρον των κυβερνήσεων ώστε, με βάση τα αποτελέσματα, να ασκούν ρυθμιστικές παρεμβάσεις για υψηλότερες επιδόσεις, στο

πλαίσιο ενός εντεινόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού. Ακόμα και στην περίπτωση που οι κυβερνήσεις δεν αξιοποιούν τα συμπεράσματα, η πιλοτική και κύρια εφαρμογή του PISA, με την πάροδο του χρόνου, **αθόρυβα και σιωπηρά προωθούν συγκεκριμένες παιδαγωγικές και διδακτικές απόψεις και πρακτικές**. Απτά παραδείγματα διαπιστώνουμε στο Πλαίσιο Αρχών των νέων αναλυτικών προγραμμάτων της Κύπρου και στην περίπτωση του «Νέου Σχολείου» της Ελλάδας.

Η παγκόσμια αγορά χρειάζεται διεθνείς ενιαίους συγκριτικούς δείκτες πιστοποίησης των επιδόσεων των νέων. Το PISA αναλαμβάνει να δώσει τους ορισμούς των επιδόσεων, τη μεθοδολογία και την ανάλυση των αποτελεσμάτων. Έχει αναπτύξει μια σειρά επιτροπών και οργάνων για τη θεωρητική θεμελίωση του όλου εγχειρήματος, το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την ανάλυση και τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων. Κάπως έτσι, το PISA, ως ένας διεθνής, πλέον, «οίκος» αξιολόγησης, με την ισχυρή συνδρομή του ΟΟΣΑ, έχει διεισδύσει στην «αγορά των αξιολογικών εκθέσεων», σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει αποκτήσει τα προσδιοριστικά στοιχεία μονοπωλιακού καθεστώτος. Το Πρόγραμμα δεν ενδιαφέρεται για τις επιδόσεις με όρους του «ισχύοντος σχολικού προγράμματος». Το γεγονός αυτό από μόνο του υποδηλώνει ότι προωθείται ένα άλλο «παράλληλο» άτυπο πρόγραμμα που, ενδεχομένως, αντιστρατεύεται το «ισχύον». Αυτό είναι μια ένδειξη των επιδράσεων που ασκούνται με την «αποθεωτική» διείσδυση του PISA. **Άραγε, σιγά-σιγά δημιουργείται πλαίσιο αρχών για αναλυτικά προγράμματα προσηλωμένα στο «παιδαγωγικό παράδειγμα» PISA;**

Το PISA εισβάλλει, ως άλλος επιθεωρητής, στα σχολεία δυο φορές (πιλοτική-βασική) στα τρία χρόνια. Με τα δοκίμια αξιολόγησης προωθεί συγκεκριμένη αντίληψη για τη σχολική γνώση, τη διδασκαλία, τη μάθηση, τη σχολική επιτυχία, το μαθητή, κ.ά., και υποδηλώνει ένα σύστημα αρχών, αντιλήψεων και επιλογών που προβάλλουν (και ως ένα βαθμό επιβάλλουν) αντίστοιχες αρχές στην οργάνωση της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η συμμετοχή στις διαδικασίες του PISA ανοίγει τις προϋποθέσεις για εκχώρηση του ελέγχου της ίδιας της παιδαγωγικής και διδακτικής πράξης στους ορισμούς της ενιαίας υπερεθνικής και αυστηρά συγκεντρωτικής «επιθεωρητικής» του εξουσίας.

Η όλη υπόθεση έχει εξελιχθεί ήδη σε ένα **μηχανισμό «παρακυβέρνησης» των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών που συμμετέχουν**, με επιλογή των ίδιων των κυβερνήσεων. Κυνηγώντας την πρωτιά, η «προαιρετική» συμμετοχή έχει ως αποτέλεσμα τη μετατροπή των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών συστημάτων σε φροντιστήρια διεθνούς πατέντας για τη συμμετοχή στο PISA! **Βέβαια, η εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων, έχει επεκταθεί δραματικά σε όλα τα πεδία της υποτιθέμενης εθνικής κυριαρχίας. Η εκπαίδευση δε θα μπορούσε να είναι η εξαίρεση!**

Το ΔΣ της ΕΛΜΕ Ηρακλείου καλεί τους συναδέλφους του επιλεγμένου σχολείου να αρνηθούν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα PISA καθώς και το σύλλογο καθηγητών του σχολείου να στηρίξει αυτήν την απόφαση.

Σημείωση: Στοιχεία του παρόντος κείμενου βασίστηκαν στην έρευνα του Μαυρογιώργου Γιώργου καθηγητή Παιδαγωγικής, Αντιπρόεδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΥΠΠΟ, Γιάγκου Αλεξία, Σιάηλου Θεοδώρα, Χριστοφίδου Έλενα. Μεταπτυχιακές φοιτήτριες στο Τμήμα ΕΠΑ του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Για το Δ.Σ. της Ε.Λ.Μ.Ε. Ηρακλείου

Πρόεδρος

Μάρκου Λάζαρος

Γενικός Γραμματέας

Σταύρος Τζουρμπάκης

Για ΕΛΜΕ που σκέφτεται, ενώνει, αγωνίζεται